

ด่วนที่สุด
ที่ พส ๐๖๓๐/ กว



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

พ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม ภายใต้กรอบความร่วมมือคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘
๓. ตารางเปรียบเทียบสาระสำคัญของการปรับปรุงกฎระเบียบวิธีปฏิบัติฯ
๔. ร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรี (ฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปล)
๕. ร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะกรรมการร่วม (ฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปล)

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม ภายใต้กรอบความร่วมมือคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐบาลไทย ได้ลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ ร่วมกับรัฐบาลกัมพูชา-ลาว และเวียดนาม เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินความร่วมมือในทุกด้านของการพัฒนาที่ยั่งยืน การใช้ การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรที่เกี่ยวข้องของลุ่มแม่น้ำโขง เป็นผลให้มีการก่อตั้งคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง (Mekong River Commission: MRC) มีสถานะเป็นองค์กรระหว่างประเทศ ในการสนับสนุนการดำเนินงานและความร่วมมือให้เป็นไปตามพันธกรณีของความตกลงฯ โดยโครงสร้างการบริหารของคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง แบ่งออกเป็นองค์กรบริหารถาวร ๓ องค์กร คือ ๑) คณะมนตรี (Council) ประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศสมาชิกในระดับรัฐมนตรี ประเทศละ ๑ คน ๒) คณะกรรมการร่วม (Joint Committee) ประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศสมาชิกในระดับอธิบดีขึ้นไป ประเทศละ ๑ คน ๓) สำนักงานเลขาธิการ (Secretariat) มีหัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ซึ่งคณะมนตรีแต่งตั้งทำหน้าที่บริหารงาน (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๒ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ ระบุให้มีการจัดทำ ๑) กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรี (Rules of Procedures of the MRC Council) ๒) กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะกรรมการร่วม (Rules of Procedures of the MRC Joint Committee) เพื่อใช้เป็นกรอบการดำเนินงานและความร่วมมือขององค์กรบริหารถาวรทั้งสอง และให้คณะมนตรีทำหน้าที่พิจารณาอนุมัติ

๑.๓ กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรี ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๘ มีสาระสำคัญกำหนดกรอบการดำเนินงานและความร่วมมือของคณะมนตรี ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารงาน สมัยประชุม การตัดสินใจ การสนับสนุนจากผู้อุปถัมภ์ (Donor) และบททั่วไป

๑.๔ กฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะกรรมการร่วม ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ มีสาระสำคัญกำหนดกรอบการดำเนินงานและความร่วมมือของคณะกรรมการร่วม ประกอบด้วย โครงสร้างการบริหารงาน สมัยประชุม การตัดสินใจ การสนับสนุนจากผู้อุปถัมภ์ (Donor) และบททั่วไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การอนุมัติและลงนามในกฎระเบียบวิธีปฏิบัติทั้งสองฉบับ ถือเป็นการแสดงเจตนารมณ์เชิงนโยบายและความร่วมมือ ภายใต้พันธกรณีของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมคณะมนตรี คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ครั้งที่ ๒๒ กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ณ กรุงพนมเปญ ราชอาณาจักรกัมพูชา และจะมีการเสนอคณะมนตรีพิจารณาอนุมัติและลงนามในกฎระเบียบวิธีปฏิบัติทั้งสองฉบับในการประชุมครั้งนี้

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

สืบเนื่องจากกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม (ฉบับปัจจุบัน) มีการใช้เป็นกรอบการดำเนินงานและความร่วมมือมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ แต่เนื่องจากบริบทการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง อาทิ การกำหนดกรอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามปฏิทิน การมีที่ตั้งของสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ๒ แห่ง การคัดเลือกหัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) ของสำนักงานเลขาธิการฯ จากประเทศสมาชิก ฯลฯ

ดังนั้น คณะมนตรี คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ในการประชุมครั้งที่ ๑๙ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๖ มีมติให้ปรับปรุงกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม ในการนี้ ประเทศสมาชิกได้มีการเจรจาหารือการปรับปรุงกฎระเบียบวิธีปฏิบัติฯ อย่างต่อเนื่อง และคณะกรรมการร่วม คณะกรรมาธิการแม่น้ำโขง ได้เห็นชอบในหลักการของร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติฯ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๒ เมื่อวันที่ ๙-๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ จากนั้นได้มีการปรับปรุงร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติฯ ฉบับสมบูรณ์แล้วเสร็จ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทยได้มีการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย กระทรวงการต่างประเทศ ฯลฯ โดยสาระสำคัญของร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม มีดังนี้ (สำหรับความแตกต่างระหว่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติฉบับเดิม และร่างฯ กฎระเบียบฉบับปรับปรุง ปรากฏดังตารางตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๔.๑ ร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรี แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน รวม ๒๑ ข้อ คือ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

ส่วนที่ ๑ โครงสร้างการบริหารงาน กำหนดให้รัฐมนตรีของประเทศสมาชิก ทำหน้าที่เป็นผู้แทนในคณะมนตรีโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ และให้มีการแต่งตั้งผู้แทนสำรองในคณะมนตรี การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งประธานคณะมนตรีตามรอบปีปฏิทิน (เริ่มต้นในเดือนมกราคม จากเดิมที่เริ่มต้นในเดือนกรกฎาคม) การเข้าสู่การตกลงร่วมกันและพันธกรณีที่จะเกิดขึ้นระหว่างคณะกรรมการแม่น้ำโขงกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง และหากจำเป็นอาจขอรับการช่วยเหลือและคำปรึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒ สมัยประชุม มีการแบ่งออกเป็น ๓ สมัยประชุม ประกอบด้วย สมัยสามัญ สมัยวิสามัญ และสมัยประชุมวาระฉุกเฉิน นอกจากนั้นกำหนดให้มีการประชุมภายใน (Private) ของคณะมนตรี รวมถึงรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในแต่ละสมัยประชุม วาระการประชุมและผู้เข้าร่วม

ส่วนที่ ๓ การตัดสินใจ ใช้หลักความเป็นเอกฉันท์ (Unanimity Rule) เว้นแต่คณะมนตรีจะพิจารณากำหนดเป็นการเฉพาะ การจัดทำบันทึกการประชุมและข้อมติ การดำเนินนโยบายและการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสั่งการคณะกรรมการร่วม

ส่วนที่ ๔ การสนับสนุนของหุ้นส่วนพัฒนา คณะมนตรีอาจมีการพิจารณาหรือทบทวนความช่วยเหลือ และจัดให้มีการปรึกษาหารือระดับกลุ่มของหุ้นส่วนการพัฒนา

ส่วนที่ ๕ บททั่วไป กำหนดให้มีแนวทางการดำเนินงานและแก้ไขข้อพิพาท และแนวทางการปรับปรุงระเบียบปฏิบัติหากจำเป็น

๔.๒ ร่างกฎระเบียบปฏิบัติของคณะกรรมการร่วม แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน รวม ๒๔ ข้อ คือ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

ส่วนที่ ๑ โครงสร้างการบริหารงาน กำหนดให้ผู้แทนระดับไม่ต่ำกว่าอธิบดีจากประเทศสมาชิก ทำหน้าที่เป็นผู้แทนถาวรในคณะกรรมการร่วมโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ และให้มีการแต่งตั้งผู้แทนสำรองในคณะกรรมการร่วม การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการร่วมตามรอบปีปฏิทิน (เริ่มต้นในเดือนมกราคม จากเดิมที่เริ่มต้นในเดือนกรกฎาคม) การจัดทำวาระการประชุม การจัดตั้งคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการร่วม และหากจำเป็นอาจขอรับการช่วยเหลือและคำปรึกษาเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒ สมัยประชุม มีการแบ่งออกเป็น ๓ สมัยประชุม ประกอบด้วย สมัยสามัญ สมัยวิสามัญ และสมัยประชุมวาระฉุกเฉิน นอกจากนั้นกำหนดให้มีการประชุมภายใน (Private) ของคณะกรรมการร่วม รวมถึงรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่ใช้ในแต่ละสมัยประชุม วาระการประชุมและผู้เข้าร่วม

ส่วนที่ ๓ การตัดสินใจ ใช้หลักความเป็นเอกฉันท์ (Unanimity Rule) เว้นแต่คณะกรรมการร่วมจะพิจารณากำหนดเป็นการเฉพาะ การดำเนินการตามนโยบายของคณะมนตรีและการตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๔ การสนับสนุนของหุ้นส่วนพัฒนา คณะกรรมการร่วมจะทำหน้าที่ในการทบทวน และเห็นชอบการให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ รวมถึงด้านบุคลากรจากหุ้นส่วนการพัฒนา และการจัดให้มีการปรึกษาหารือระดับกลุ่มของหุ้นส่วนการพัฒนา

ส่วนที่ ๕ บททั่วไป กำหนดให้คณะกรรมการร่วมทำหน้าที่กำกับการดำเนินงานของสำนักงานเลขาธิการ การแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นในการดำเนินงาน การกำหนดแนวปฏิบัติในการระงับภัยอันตรายและกำหนดการรับผิดชอบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น กำหนดให้มีแนวทางการดำเนินงานและแก้ไขข้อพิพาท และแนวทางการปรับปรุงกฎระเบียบวิธีปฏิบัติหากจำเป็น

ร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติทั้งสองฉบับ มีสาระสำคัญเป็นการแสดงเจตนารมณ์เชิงนโยบายและความร่วมมือในการกำหนดกรอบการดำเนินงานและความร่วมมือ ภายใต้พันธกรณีของความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยร่างเอกสารมิได้มีเจตนาหรือใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดพันธกรณีใหม่ใดๆ ระหว่างรัฐบาล ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติของคณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม

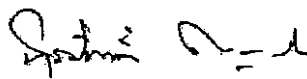
๕.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้แทนไทยในคณะมนตรี คณะกรรมการแม่น้ำโขง หรือผู้ได้รับมอบหมาย ร่วมลงนามในกฎระเบียบวิธีปฏิบัติ คณะมนตรีและคณะกรรมการร่วม

๕.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำ หรือสาระสำคัญของร่างกฎระเบียบวิธีปฏิบัติทั้งสองฉบับ ที่ไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหรือให้ความเห็นชอบไว้ ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้ โดยจะมีการนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

สำนักบริหารจัดการลุ่มน้ำโขง

โทร ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๖๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๖๖๐๕